

แนวทางการดำเนินงานตำบล การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

นพ. เอกชัย เพียรศรีวัชรา
ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา

บุคลากรในการดูแล

Care manager

- ประเมิน
- วางแผนการดูแลผู้สูงอายุ
CM 1 คน : ผู้สูงอายุ 35 – 40 คน

Care giver
อบรม 70 หรือ 420 ชั่วโมง

- ประเมิน / ดูแลตามแผนการดูแล
- ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง
1 คน : ผู้สูงอายุ 5 – 10 คน

อาสาสมัครประจำครอบครัว

ดูแลคนในบ้าน

การบริหารจัดการ ด้วย DHS

ระยะที่ 1 อบรมบุคลากรโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้จัดการระบบ
ดูแลระยะยาว

ระยะที่ 2 สํารวจคัดกรองผู้สูงอายุในพื้นที่รับผิดชอบ
เพื่อได้ข้อมูลผู้อยู่ในภาวะพึ่งพิง

ระยะที่ 3 มีคณะกรรมการบริหารจัดการ ในภาวะพึ่งพิง เช่น
นายก อบต.หรือนายกเทศมนตรีเป็นประธานหรือ
คณะกรรมการกองทุนตำบล

ระยะที่ 4 ผู้สูงอายุได้รับบริการที่ดี มีมาตรฐาน

ตำบลต้นแบบการดูแลผู้สูงอายุ (พัฒนาต่อยอดจากโครงการความร่วมมือไทย-ญี่ปุ่น)

- มีการใช้ข้อมูล ADL แบ่งกลุ่มผู้สูงอายุ
- มีชมรมผู้สูงอายุคุณภาพ
- มีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ
- มีระบบ Home Health Care ที่ดี
- มีระบบการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง
- มีระบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในระดับตำบล
- มีคณะกรรมการบริหารจัดการระบบในระดับตำบล

งบสนับสนุนของหน่วยบริการ จำนวน 100,000 บาท

- 1 เตรียมความพร้อมของระบบบริการเพื่อรองรับการดำเนินงานดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข
- 2 ประสานและสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ อปท ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ อาสาสมัคร เพื่อจัดบริการด้านสาธารณสุข
- 3 จัดทีมหมอกรอบครัว ร่วมกับ อปท ดำเนินการประเมินผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงตามแบบประเมิน แบ่งกลุ่มผู้สูงอายุและจัดทำแผนการดูแลรายบุคคล ปีละ ๑ ครั้ง

ชุดบริการด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพิงในพื้นที่ งบ 5000/ราย

- การดูแลทางการแพทย์พยาบาล
- การดูแลด้านเภสัชกรรม
- การฟื้นฟูสมรรถภาพ
- การดูแลด้านสุขภาพจิต
- การดูแลด้านสุขภาพช่องปาก
- การดูแลด้านโภชนาการ
- การดูแลด้านการแพทย์แผนไทย/ทางเลือก

งบค่าบริการสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพิง (เฉลี่ย 5000 บาท/ ราย)

1 จัดบริการตามชุดสิทธิประโยชน์และอัตราการชดเชยค่าบริการด้าน
สาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

1.1 บริการที่บ้านหรือชุมชน โดยทีมหมอบรรลุ เช่น การดูแลด้านการ
พยาบาล การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค การฟื้นฟูสภาพ
ร่างกาย การดูแลด้านโภชนาการ เภสัชกรรม สุขภาพช่องปาก
สุขภาพจิต

1.2 บริการดูแลที่บ้านหรือชุมชน โดย **Care giver** หรือ อสม เช่น บริการ
สาธารณสุขเบื้องต้น ด้านการพยาบาล การฟื้นฟูสภาพ ดูแลด้านยา
โภชนาการ ตรวจคัดกรองเบื้องต้น ดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน การขยับถ่าย การ
กินอาหาร การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการฟื้นฟูสภาพและป้องกันอุบัติเหตุ

งบค่าบริการสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพิง (เฉลี่ย 5000 บาท/ ราย)

1.3 จัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์และอุปกรณ์เครื่องช่วยที่จำเป็น

1.4 ประเมินผลการดูแลและปรับแผนการให้บริการ

2 ประเมินผลการดำเนินงานร่วมกับ อปท เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงาน
ให้มีความยั่งยืนและต่อเนื่อง

3 ค่าตอบแทนของบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามอัตราที่หน่วยงานที่จัดบริการ
กำหนดได้ และรวมถึงจ่ายเป็นค่าตอบแทนของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่
มีภาวะพึ่งพิงในอัตราที่แตกต่างกันได้ตามที่หน่วยบริการกำหนดหรือ
คณะกรรมการกำหนด แต่ไม่เกินค่าแรงขั้นต่ำ

การดูแลด้านการพยาบาล

กลุ่ม ๑-๔

ประเมินสภาวะสุขภาพ

ให้ความรู้เรื่องโรคหรือความเจ็บป่วย

การให้การพยาบาลทั่วไป

การให้คำปรึกษาการป้องกันภาวะเสี่ยงต่อการเจ็บป่วย หกล้ม

การป้องกันภาวะสมองเสื่อม ประเมินและป้องกันภาวะซึมเศร้า

บริการสร้างเสริมสุขภาพและการออกกำลังกายที่เหมาะสม

การดูแลด้านการพยาบาล

กลุ่ม ๒

การกระตุ้นความรู้ความเข้าใจความเข้าใจ

การให้บริการพยาบาลเฉพาะรายตามสภาวะความเจ็บป่วย

กลุ่ม ๓

การป้องกันภาวะแทรกซ้อน การป้องกันและดูแลแผลกดทับ

การดูแลสายสวนต่างๆ

กลุ่ม ๔

การให้ออกซิเจน การดูดเสมหะ

การประเมินและดูแลเพื่อลดความทรมาณจากความเจ็บปวด

การฟื้นฟูสภาพร่างกาย

การทำกายภาพบำบัด

การทำกิจกรรมบำบัด การกระตุ้นการกลืน

การให้บริการแพทย์แผนไทย แพทย์ทางเลือก

การป้องกันการหกล้ม การป้องกันข้อติด ข้อขัด

การฝึกผู้ดูแลในการช่วยเหลือผู้ป่วย

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

การดูแลด้านโภชนาการ

การประเมินความสามารถการบดเคี้ยว การกลืนและภาวะ
โภชนาการเพื่อแนะนำ ส่งเสริม และแก้ไขภาวะโภชนาการ
ที่เหมาะสมรายบุคคล

การแนะนำวางแผน และฝึกสอนการเตรียมอาหารทั่วไป
อาหารเสริม อาหารพิเศษที่เหมาะสมรายบุคคล เช่น การ
ให้อาหารปั่นทางสายยาง เป็นต้น

การดูแลด้านเภสัชกรรม

การประเมินความจำเป็นและการใช้ยาที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

การป้องกันการใช้ยาผิดหรือเกินความจำเป็น

การป้องกันและเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนจากการให้ยา

ให้คำแนะนำ ประเมินเรื่องยา เวชภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์

เสริมอาหารที่เหมาะสมรายบุคคล

แนะนำญาติ ผู้ดูแลในการจัดเตรียมและการให้ยาอย่าง

เหมาะสมกับผู้ป่วยเฉพาะราย

การบริหารจัดการเพื่อการเข้าถึงยาแก้ปวดอย่างเหมาะสม

การดูแลโดยผู้ดูแล อาสาสมัคร

บริการสาธารณสุขเบื้องต้นด้านการพยาบาล การทำแผล
การดูแลสายสวน การดูดเสมหะ การให้ออกซิเจน
การฟื้นฟูสภาพ การทำกายภาพบำบัด
การวัดสัญญาณชีพ การตรวจคัดกรองสุขภาพ ตรวจน้ำตาล
ในเลือด การปฐมพยาบาล การช่วยฟื้นคืนชีพพื้นฐาน
การดูแลความสะอาดร่างกาย การดูแลเรื่องการกินอาหาร
การดูแลเรื่องการกินยา การดูแลโภชนาการ
การจัดการสภาพแวดล้อม บ้าน เพื่อการฟื้นฟูสภาพ ป้องกัน
อุบัติเหตุ
การดูแลระยะยาว ผู้ป่วยสมองเสื่อม ผู้ป่วยระยะสุดท้าย

หน้าที่ Care Giver

ตามประกาศกระทรวง

- ดูแลกิจวัตรประจำวัน กิน นอน ถ่าย อาบน้ำ เคลื่อนย้าย
- ฝ้าระวังพฤติกรรม สุขภาพที่เปลี่ยนแปลง รายงานญาติ
- ส่งเสริมสุขภาพและดูแลสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ
- รายงานการปฏิบัติงานต่อต้นสังกัด
- ประกอบอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ
- จัดการสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอยจากการดูแลตามหลักสุขาภิบาล
- ส่งต่อเมื่อฉุกเฉินตามระบบ
- จัดทำรายงานผลการดูแลรายเดือนต่อผู้จัดการ

จัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์

ที่นอนลม

ชุดให้ออกซิเจน

เตียงปรับระดับ

ชุดดูดเสมหะ ของเหลว

	1	2	3	4
ทีมหมอ ครอบครัว	เดือนละ ๑ ครั้ง	เดือนละ ๑ ครั้ง	เดือนละ ๑ ครั้ง	เดือนละ ๒ ครั้ง
ผู้ดูแล	เดือนละ ๒ ครั้ง	สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง
ประเมินผล การดูแล และปรับ แผนการ ให้บริการ	๖ เดือน/ครั้ง	๓ เดือน/ครั้ง	๓ เดือน/ครั้ง	๑ เดือน/ครั้ง
อัตรา ค่าบริการ	๔๐๐๐	๓๐๐๐ - ๖๐๐๐	๔๐๐๐ - ๘๐๐๐	๕๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐

ชุดบริการด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะ พียงพียงในพื้นที่ งบประมาณอื่นๆ

งบประมาณ	กิจกรรม
งบการดูแลแบบประคับประคอง	บริการแบบองค์รวม เฝ้าระวังการตายอย่างมีศักดิ์ศรีในมิติของแต่ละความเชื่อ
งบ PP	ทันตกรรมตามชุดสิทธิประโยชน์
งบฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์	สนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยเพื่อการฟื้นฟู
งบบริการแพทย์แผนไทย	บริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสภาพ

ขอบคุณครับ

